Samodzielnie utwórz i skonfiguruj domową sieć komputerową

Ówiczeniapraktyczne

Budowa i obsługa domowych SIECI komputerowych

Poznaj teorię sieci komputerowych

Skompletuj niezbędny sprzęt

Zainstaluj karty sieciowe w komputerach

Uruchom potrzebne usługi

Połącz się z internetem

Tomasz Rak

helion.pl

እ Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

እ Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

እ Twój koszyk

Dodaj do koszyka

እ Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

እ Czytelnia

 Fragmenty książek online

Budowa i obsługa domowych sieci komputerowych. Ćwiczenia praktyczne

Autor: <u>Tomasz Rak</u> ISBN: 978-83-246-2832-2 Format: A5, stron: 224

- Poznaj teorię sieci komputerowych
- Skompletuj niezbędny sprzęt
- Zainstaluj karty sieciowe w komputerach
- Uruchom potrzebne usługi
- Połącz się z internetem

Każdy z nas miał już kiedyś okazję zetknąć się z komputerem – chociażby w domu lub pracy. A używanie komputera w obecnych czasach nieodłącznie wiąże się z korzystaniem z sieci komputerowej. Internet stał się czymś tak powszechnym, jak radio i telewizja. Utworzenie własnej sieci, łączącej kilka komputerów i podłączonej do internetu nie jest – wbrew pozorom – szczególnie trudnym zadaniem.

Przekonasz się o tym dzięki książce "Budowa i obsługa domowych sieci komputerowych. Świczenia praktyczne". Podczas lektury nauczysz się projektować i tworzyć niewielką sieć komputerową, oferującą wiele przydatnych usług. Poznasz niezbędne zagadnienia teoretyczne, a także dobierzesz odpowiedni sprzęt i zainstalujesz go. Skonfigurujesz systemy operacyjne Windows 7, Linux Ubuntu oraz Mac OS X tak, aby działały w jednej sieci, wymieniając informacje pomiędzy sobą i łącząc się z internetem. Zrozumiesz sposób pracy urządzeń sieciowych. Dowiesz się, co można wykorzystać do komunikacji z otaczającym nas "światem internetowym", w jaki sposób administrować podstawowymi usługami na styku sieci lokalnej i internetu oraz jak chronić się przed intruzami.

- Topologie i modele sieci
- Sprzęt sieciowy
- Instalacja i konfiguracja kart sieciowych w różnych systemach operacyjnych
- Podłączenie sieci do internetu
- Dynamiczne i statyczne przydzielanie adresów IP
- Udostępnianie zasobów i usługi sieciowe
- Zabezpieczanie sieci za pomocą firewalla i antywirusów

Przekonaj się, że budowanie domowej sieci komputerowej to nic trudnego!

እ Kontakt

Helion SA ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel. 32 230 98 63 e-mail: helion@helion.pl © Helion 1991–2011

Spis treści

	Wprowadzenie	5
Rozdział 1.	Sieci komputerowe	7
	System operacyjny i sieć	7
	Teoria sieci	9
	Elementy sieci	45
	Gniazdo abonenckie	58
Rozdział 2.	Sieć Linux Ubuntu	81
	Instalowanie karty sieciowej	81
	Konfiguracja interfejsu sieciowego	83
	Sieci bezprzewodowe i ADSL	87
	Wybrane zastosowania	92
Rozdział 3.	Sieć Windows 7	107
	Instalowanie karty sieciowej	107
	Konfiguracja interfejsu sieciowego	107
	Konfiguracja sieci	113
	Usługi MS Windows	122
	Klient DHCP	135
Rozdział 4.	Internet i nie tylko	137
	Routing	137
	Bezpieczeństwo	145
	Praca terminalowa w Linuksie i Windowsie	165
	VLAN	172
	VPN	175

	Zakończenie	185
Dodatek A	MAC OS X w sieci domowej	187
	Sieć lokalna	187
	Internet	194
	Udostępnianie i usługi	199
	Bezpieczeństwo	206

W celu skonfigurowania połączenia sieciowego należy zalogować się do systemu jako administrator (root). W Ubuntu konieczne jest poprzedzanie poleceń administracyjnych, wydawanych jako zwykły użytkownik, poleceniem sudo, co skutkuje koniecznością wielokrotnego podawania hasła roota. Najpierw należy zainstalować odpowiedni sterownik do karty sieciowej (moduł), który jest dostarczony ze sprzętem, lub wykorzystać jeden z istniejących w systemie (większość kart jest zgodna ze standardem NE 2000 i jest automatycznie konfigurowana podczas instalacji systemu). W przypadku niezgodności wersji sterowników z jądrem systemu należy skompilować moduł sterownika karty.

Instalowanie karty sieciowej

Karta sieciowa musi być skojarzona z logicznym przewodowym interfejsem sieciowym systemu: *eth0*, *eth1* itd. W tym celu, jeśli sterowniki są skompilowane jako moduły, należy dodać odpowiednie linie do pliku /*etc/modules.conf* (w niektórych dystrybucjach /*etc/modeprob. conf*). W Ubuntu zastąpiono te pliki katalogiem /*etc/modprobe.d* z plikami, zawierającymi informacje o aliasach do modułów, które mają nie zostać załadowane do jądra.

ĆWICZENIE

"Ładowanie" modułu 2.1

W jaki sposób sprawdzić, usunąć i "załadować" moduły karty sieciowej RTL 8139 do jądra systemu Linux?

- 1. Do sprawdzenia aktualnie załadowanych modułów służy polecenie lsmod (rysunek 2.1a).
- 2. Usuwanie modułów z jądra systemu Linux wykonuje się poleceniem rmmod (rysunek 2.1b).
- 3. Do "załadowania" modułu służy np. polecenie modprobe, po którym następuje nazwa modułu (rysunek 2.1c).

trak@trak-desktop:~\$	lsmod	grep 8139	
8139too	22245	0	
8139cp	19541	0	
mii	5237	2 8139too,8139cp	
trak@trak-desktop:~\$			

```
trak@trak-desktop:~$ sudo rmmod 8139too
   [sudo] password for trak:
   trak@trak-desktop:~$ sudo rmmod 8139cp
   trak@trak-desktop:~$ sudo rmmod mii
   trak@trak-desktop:~$ lsmod | grep 8139
b) trak@trak-desktop:"$
```


Rysunek 2.1. Moduły sterownika karty sieciowej: a) sprawdzanie, b) usuwanie. c) "ładowanie"

Polecenia poprzedzono poleceniem sudo, ponieważ istnieje konieczność uruchomienia ich jako administrator (root).

Dla karty RTL 8139 istnieją dwa moduły 8139too i 8139cp. Wystarczy załadowanie jednego z nich. W przypadku problemów można sprawdzić aliasy modułów (rysunek 2.2).

Moduł mii, który pojawiał się z modułami karty sieciowej, wykorzystywany jest przez narzędzie mii-tool do określania prędkości połączenia (rysunek 2.3).

trak@trak-	-desktop:~~\$ sudo modinfo 8139too grep 8139sv
alias:	pci:v*d00008139sv000013D1sd0000AB06bc*sc*i*
alias:	pci:v*d00008139sv00001186sd00001300bc*sc*i*
alias:	pci:v*d00008139sv000010ECsd00008139bc*sc*i*
alias:	pci:v0000021Bd0000 8139sv *sd*bc*sc*i*
alias:	pci:v00001743d0000 8139sv *sd*bc*sc*i*
alias:	pci:v000010ECd0000 8139sv *sd*bc*sc*i*
trak@trak-	-desktop:~\$ sudo modinfo 8139cp grep 8139sv
alias:	pci:v000010ECd0000 8139sv *sd*bc*sc*i*
trak@trak-	-desktop:~^\$

Rysunek 2.2. Sprawdzanie aliasów załadowanych modułów

trak@trak-desktop:~\$ sudo mii-tool eth0: negotiated 100baseTx-FD flow-control, link ok eth1: no link eth2: no link trak@trak-desktop:~\$

Rysunek 2.3. Działanie polecenia mii-tool

Podobnie jest ze sterownikami dla karty bezprzewodowej. Dla przykładu karta RTL 8180 ma moduł pokazany na rysunku 2.4.

trak@trak-desktop:"\$ lsmod | grep 8180 rtl8180 30337 0 mac80211 238128 1 rtl8180 eeprom_93cx6 1765 1 rtl8180 cfg80211 148386 2 rtl8180,mac80211 trak@trak-desktop:"\$

Rysunek 2.4. "Załadowany" moduł karty bezprzewodowej

Szczegółowe informacje o interfejsach sieciowych można znaleźć w pliku urządzeń, wydając polecenie sudo cat /proc/net/dev.

Konfiguracja interfejsu sieciowego

Dalsza konfiguracja polega na skonfigurowaniu interfejsów sieciowych. Można tego dokonać na wiele sposobów: edytując pliki konfiguracyjne, za pomocą poleceń lub korzystając z programów graficznych ułatwiających to zadanie. Każdy ze sposobów ma swoje dobre i złe strony.

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

2.2 Konfigurator graficzny interfejsu sieciowego

W jaki sposób skonfigurować pierwsze urządzenie sieciowe (inicjalizowane przy starcie systemu), podając adres 192.168.2.200, maskę 255.255.255.0, bramę 192.168.2.1 i DNS 194.204.159.1?

Należy uruchomić narzędzie konfiguracji z *System/Preferencje/Połą-czenia sieciowe*, a następnie wprowadzić podane adresy (rysunek 2.5).

Polączenia sie			
Przewodowe 📀 Bezpr	zewodowe 🛫 Komórkowe	() VPN () DSL	and the second
Nazwa	Ostatnie uzycie	Dodej	the second s
Auto eth0	nigdy	Zmodyfikuj	🗇 🔿 S Modyfikowanie Auto eth0
Auto eth2 Auto eth1	nigdy	Usun	Nazwa połączenia: Auto etho
	1.0496		🗟 Łączenie automatyczne
			Przewodowe Zabezpieczenia 802.11 Ustawienia IPv4 Ustawienia IPv6
			Metoda: Reczne *
		Zamkraj	Adresy
			Adres Maska sieci Brama Dodaj
			192.168.2.200 255.255.255.0 Usuñ
			Serwery DNS: 194.204.159.1
			Domeny wyszukiwania:
			kientyfikator kiersta DHCP:
			Tasy
			Costępne dla wszystkich użytkowników Anuluj Zastosuj

Rysunek 2.5. Graficzne narzędzie konfiguracji

Plik konfiguracyjny znajduje się w /etc/NetworkManager/ system-connecions. Żeby podglądnąć wpisy w tym pliku, konieczne jest posiadanie praw administratora.

Do konfiguracji interfejsu sieciowego ręcznie można użyć polecenia ifconfig lub ip poprzedzonego poleceniem sudo. Pamiętać należy, że restart systemu usuwa tę konfigurację.

W przypadku konfiguracji ręcznej brakuje jeszcze informacji o domyślnej bramie i DNS-ie.

Konfiguracja pierwszego interfejsu bezprzewodowego przebiega podobnie — z tą różnicą, że zamiast eth0 wpisuje się wlan0.

2.3 Użycie ifconfig i route

W jaki sposób użyć poleceń ifconfig i route do wprowadzenia ustawień adresu IP oraz adresu bramy domyślnej?

Poniżej przedstawiono ich składnię:

```
ifconfig eth0 <IP> netmask <Maska>
route add default gw <Brama>
```

Konfigurację (przy założeniu, że interfejsem sieciowym jest eth0) przedstawiono na rysunku 2.6¹.

Rysunek 2.6. Ręczna konfiguracja pierwszego interfejsu sieciowego eth0 i routingu wraz ze sprawdzeniami

¹ Interfejsy sieciowe: eth — Ethernet, tr — Token Ring, ppp — Point to Point Protocol i 10 — Local Loopback.

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

2.4 Ustawianie adresów serwerów nazw w Linuksie

W jaki sposób można dodać do konfiguracji komputera adresy serwerów DNS (194.204.159.1 i 194.204.152.34)?

W tym celu w pliku */etc/resolv.conf* (rysunek 2.7) należy wprowadzić następujące linie:

```
domain <sufiks_domeny>
nameserver <IP_DNS1>
nameserver <IP_DNS2>
```

```
trak@trak-desktop:~$ sudo cat /etc/resolv.conf
domain domena.pl
nameserver 194.204.159.1
nameserver 194.204.152.34
trak@trak-desktop:~$ ∎
```

Rysunek 2.7. Plik resolv.conf

Można do tego celu użyć dowolnego edytora lub polecenia linuksowego cat z przekierowaniem.

Sprawdzenie poprawności konfiguracji interfejsu sieciowego odbywa się przy użyciu polecenia ifconfig oraz, przykładowo, instrukcji ping w celu sprawdzenia połączenia z dowolnym komputerem w sieci (ping <IP>).

ĆWICZENIE

2.5 Plik hosts

W jaki sposób uzupełnić plik *hosts* o wpisy o adresach 192.168.2.10 dla *komp-windows.domena.pl*, 192.168.2.20 dla *komp-linux.domena.pl*, i 192.168.2.30 dla *komp-mac.domena.pl*?

Plik /*etc/hosts* zawiera nazwy hostów i przypisane im adresy IP². Format pliku to: adres_IP nazwa_symboliczna aliasy (rysunek 2.8).

² W przypadku braku serwera DNS w sieci lokalnej plik ten jest przeszukiwany w celu zdobycia informacji na temat nazw domenowych odpowiadających konkretnym IP.

```
trak@trak-desktop:~$ sudo cat /etc/hosts
127.0.0.1
          localhost
127.0.1.1
               trak-desktop
192,168,2,10 komp-windows,domena.pl
192.168.2.20 komp-linux.domena.pl
192,168,2,30 komp-mac,domena,pl
# The following lines are desirable for IPv6 capable hosts
::1
       localhost ip6-localhost ip6-loopback
fe00::0 ip6-localnet
ff00::0 ip6-mcastprefix
ff02::1 ip6-allnodes
ff02::2 ip6-allrouters
ff02::3 ip6-allhosts
trak@trak-desktop:~$
```

Rysunek 2.8. Przykładowy plik hosts

2.6 Plik host.conf

W jaki sposób określa się kolejność wyszukiwania nazwy domenowej?

Plik */etc/host.conf* określa kolejność sprawdzania adresów domenowych hostów. Dyrektywa order oznacza, że:

- □ hosts należy przejrzeć plik /etc/hosts;
- □ bind należy przepytać serwer(y) nazw (ustalone w pliku *resolv.conf*) o adres domenowy.

Kolejność podania opcji w pliku jest równoznaczna z kolejnością przeszukiwania.

Wpis: order hosts, bind oznacza, że komputer najpierw sprawdzi, czy wpisu o nazwie nie ma w pliku *hosts* lokalnie, a następnie zażąda podania informacji od serwerów DNS³.

Sieci bezprzewodowe i ADSL

Konfiguracja karty bezprzewodowej nie różni się zbytnio od karty przewodowej.

```
<sup>3</sup> RFC1035.
```

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

2.7 Sieć bezprzewodowa

W jaki sposób sprawdzić konfigurację i działanie sieci bezprzewodowej?

Sposobów jest wiele (rysunek 2.9). Jednym z nich jest sprawdzenie konfiguracji interfejsu wlan0. Kolejnym może być weryfikacja podłączenia do urządzenia sieciowego, jakim jest Access Point. W Ubuntu istnieje lista rozwijana połączeń sieciowych, gdzie również można sprawdzić poprawność połączenia i wykonać np. odłączenie.

Rysunek 2.9. Weryfikacja działania konfiguracji i podłączenia do sieci bezprzewodowej

Połączenie z internetem sieci lokalnej realizowane jest na wiele sposobów. Pewna liczba takich połączeń wykonywana jest przy użyciu technologii ADSL (*Asymmetric Digital Subscriber Line*)⁴.

⁴ Cyfrowy standard szerokopasmowego dostępu do internetu wykorzystujący miedziane, analogowe linie telefoniczne.

Ć W I C Z E N I E

2.8 Sieć ADSL W Linuksie

Jak uruchomić połączenie dla Linux Ubuntu przy użyciu modemu Sagem Fast 800 — Neostrada TP (rysunek 2.10)?

Rysunek 2.10. Modem Sagem Fast 800

Na początek należy pobrać z internetu sterownik. W tym przypadku jest to plik sagem.tar.gz.

Kolejnym krokiem jest wyszukanie oprogramowania do konfiguracji. Jest ich wiele, ale nie wszystkie są wspierane do dziś i dlatego wybrano program linnet.

Uruchomienie programu i sposób instalacji i konfiguracji prezentuje rysunek 2.11.

Kolejnym krokiem po konfiguracji jest uruchomienie z opcją p $% (% \mathcal{A})$ (rysunek 2.12a).

W celu weryfikacji połączenia wystarczy sprawdzić konfigurację interfejsu ppp0 (rysunek 2.12b) lub graficznie — rysunek 2.12c.

Informacje o użytkowniku, haśle i adresach IP zostały celowo zamazane.

Protokół PPP (RFC1661), działający w warstwie łącza danych, jest stosowany do połączenia (modemowego) dwóch hostów w sieci WAN. Występuje w dwóch wersjach A i E. Modem w tym przykładzie używa wersji A. Użyte uwierzytelnianie to CHAP (*Challenge Handshake Authentication Protocol*)⁵.

Rysunek 2.11. Konfiguracja modemu ADSL

⁵ CHAP implementuje bezpieczne trójfazowe uwierzytelnianie, wykorzystując nie najbezpieczniejszy algorytm kryptograficzny MD5 (*Message-Digest algorithm 5*) (RFC1994).

Możliwe jest użycie uwierzytelnienia PAP (*Password Authentication Protocol*), jednak przesyła ono hasła zwykłym tekstem (RFC1334).

Plik Edycja Widok Terminal Pomoc trak@trak-desktop:~\$ ifconfig ppp0 ppp0 Link encap:Point-to-Point Protocol inet addr: P-t-P: Mask:255.255.255.255 UP POINTOPOINT RUNNING NOARP MULTICAST MTU:1500 Metric:1 RX packets:26 errors:0 dropped:0 overruns:0 frame:0 TX packets:27 errors:0 dropped:0 overruns:0 carrier:0 collisions:0 txqueuelen:3 RX bytes:2551 (2.5 KB) Tx pakets:c51 (2.5 KB) Tak@trak-desktop:~\$

012	ądzenia	Ping	Netst	at	Traceroute	Skanowa	nie portów	Prz	eszukanie	Palec	۷
Uı	rządzenie	siecio	owe:		Q	Interf	ejs modem	u (p	pp0)		
A	dres IP										
	Protokół	Adre	es IP		Maska sie	ci / Prefiks	Rozgłosze	enie	Zakres		
	IPv6	::			0				Nieznane		
	IPv4				255.255.2	55.255					
									•		
In	terfejs					Stat	tystyki int	terf	ejsu		
In	terfejs Adres spr	zętow	ıy:	00	:00:00:00:00	Sta t 0:00 Pr	t ystyki int zesłane baj	t erf e	ejsu 432.2 Kil	3	
In	terfejs Adres spr Multicast:	zętow	ıy:	00: Wł	:00:00:00:00 ączony	Sta t 0:00 Pr Pr	t ystyki in t zesłane baj zesłane pa	t erf o jty: kiety	ejsu 432.2 Kil /: 3092	3	
In	terfejs Adres spr. Multicast: MTU:	zętow	ıy:	00 Wł 15	:00:00:00:00 ączony 00	Stat 0:00 Pr Pr Bł	t ystyki int zesłane baj zesłane pa ędy przesy	t erf o jty: kiety łania	ejsu 432.2 Kil 7: 3092 a: 0	3	
In	terfejs Adres spr Multicast: MTU: Prędkość	zętow połąc	ry: zenia:	00: Wł 15: nie	:00:00:00:00 ączony 00 edostępna	Stat D:00 Pr Pr Bł	t ystyki int zesłane baj zesłane pa ędy przesy debrane baj	t erf o jty: kiety łania jty:	ejsu 432.2 Kit /: 3092 a: 0 2.6 MiB	3	
In	terfejs Adres spr. Multicast: MTU: Prędkość Stan:	zętow połąc	ıy: zenia:	00: Wł 15: nie Ak	:00:00:00:00 ączony 00 edostępna tywny	Stat D:00 Pr Bł Ou Ou	t ystyki ini zesłane baj zesłane pa ędy przesy debrane baj debrane pa	t erf o jty: kiety łania jty: kiety	ejsu 432.2 Kil 7: 3092 a: 0 2.6 MiB 7: 3139	3	
In	terfejs Adres spr. Multicast: MTU: Prędkość Stan:	zętow połąc	ıy: zenia:	00 Wł 15 Nie Ak	:00:00:00:00 ączony 00 edostępna tywny	Stat D:00 Pr Bł Ou Bł Bł	tystyki int zesłane baj zesłane pa ędy przesy debrane baj debrane pa ędy odbion	t erf o jty: kiety łania jty: kiety u:	ejsu 432.2 Kil /: 3092 a: 0 2.6 MiB /: 3139 0	3	

Rysunek 2.12. Modem ADSL: a) uruchamianie, b) weryfikacja ustawień interfejsu, c) graficzna prezentacja działania

Wybrane zastosowania

Nie sposób zliczyć usług, zastosowań i możliwości oferowanych przez Linuksa. Wybrano kilka przydatnych zastosowań w sieci lokalnej i nie tylko.

2.9 Narzędzia sieciowe

Jak sprawdzić trasę do konkretnego hosta w sieci, np. www.wp.pl?

W Linuksie Ubuntu standardowo instalowanych jest kilka podstawowych narzędzi weryfikacji sieci. Istnieje także nakładka graficzna na te programy. Należy uruchomić *System/Administracja/Narzędzia sieciowe*, a następnie wybrać *Traceroute*. Teraz już tylko wystarczy wpisać adres komputera, do którego drogi się szuka (rysunek 2.13).

dzia oute Adr	res s	sieciowy: www.wp.pl	Skanonanie	porton	TIZESZUKUNC	v vilos
Sk	ok	Nazwa komputera	IP	Czas 1		
	1	trak-desktop.local	192.168.2.101			0.242ms
	1	192.168.2.1	192.168.2.1			4.017ms
	1	192.168.2.1	192.168.2.1			1.187ms
	2	192.168.1.2	192.168.1.2			36.774ms
	3	awh233.internetdsl.tpnet.pl	83.18.59.233			21.765ms
	4	rze-ru2.idsl.tpnet.pl	213.25.2.224			68.323ms
	5	rze-r2.tpnet.pl	80.50.158.165			68.324ms
	6	gda-r1.tpnet.pl	194.204.175.90			83.607ms
	7	z-wp-gda-ar1.tpnet.pl	213.76.0.166			86.730ms
	8	do-r4.rtrd2.adm.wp-sa.pl	212.77.96.110			155.201ms
	9	www.wp.pl	212.77.100.101			79.129ms

Omawiane narzędzie graficzne ma jeszcze m.in. podgląd informacji o interfejsach sieciowych, uruchamianie polecenia ping, sprawdzanie statusu sieci i np. tablicy routingu, możliwość weryfikowania otwartych portów sieciowych itp. Program traceroute na bazie protokołów UDP i ICMP bada kolejne skoki (hopy) i czasy otrzymania odpowiedzi na drodze do hosta docelowego. W sieci z routingiem statycznym będzie to zawsze ta sama droga, a w sieci z protokołami routingu dynamicznego (np. internet) może być różna.

Możliwy jest dostęp z komputerów linuksowych do zasobów sieciowych komputerów z MS Windows.

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

2.10 Linuksowy dostęp do zasobów Windows 7

W jaki sposób przeglądać udostępnione zasoby katalogowo-plikowe Windows 7 w sieci lokalnej?

Wystarczy, znając użytkownika i hasło dla komputera z Windows 7, połączyć się z nim przez *Miejsca/Sieć*. Oczywiście konieczna jest znajomość nazwy tego komputera (rysunek 2.14).

Rysunek 2.14. Zasoby Windows 7

Szybciej można dokonać tej samej operacji, wykorzystując *Miejsca/Połącz* z serwerem.... Wybiera się *Udział Windows* i podaje konieczne parametry: *Serwer* — może być IP, *Katalog* — nazwa udostępnianego katalogu, i *Nazwa użytkownika* — użytkownik, który ma dostęp do tego katalogu.

To oczywiście niejedyna możliwość współistnienia tych dwóch systemów w jednej sieci lokalnej. Na bazie wspomnianego pakietu możliwy jest również dostęp do drukarki zainstalowanej na Windows 7.

ĆWICZENIE

2.11 Drukowanie z Linuksa na drukarce zainstalowanej pod systemem MS Windows

Jak skonfigurować drukarkę udostępnianą przez Windows 7 (admin-laptop2) w Linuksie (trak-desktop)?

Wybiera się zakładkę *System/Administracja/Drukowanie*, a następnie *Dodaj/Drukarka sieciowa/Windows Printer via SAMBA* i podaje dane odnośnie do drukarki — lokalizację (rysunek 2.15) — a następnie wybiera i instaluje sterownik (rysunek 2.16). Wydruk strony testowej kończy instalację (rysunek 2.16).

W jednym z okien (rysunek 2.14c) widać postęp drukowania przez sieć w systemie Windows 7 (sprawdzenie).

Rysunek 2.15. Drukarka sieciowa udostępniana na Windows 7 (admin-laptop2) — konfiguracja

Rysunek 2.16. Drukarka sieciowa udostępniana na Windows 7 (admin-laptop2): a) instalowanie sterownika, b) drukowanie strony testowej

Bardzo podobnie realizowany jest proces instalacji drukarki z Linuksa na Windows 7 (rysunek 2.17a). Konieczne jest doinstalowanie (*System/ Administracja/Menedżer pakietów Synaptic*) pakietu Samba i uruchomienie serwera samba (smbd -F). W celu uproszczenia konfiguracji warto doinstalować jeden z pakietów gadmin-samba lub system-config-samba. Po samej instalacji serwera i uruchomieniu możliwy jest dostęp z Windows 7 do drukarki sieciowej na Linuksie (rysunek 2.17b).

96 Budowa i obsługa domowych sieci komputerowych • Ćwiczenia praktyczne

Rysunek 2.17. Drukarka sieciowa udostępniana na Linuksie: a) instalacja drukarki sieciowej z Linuksa (trak-desktop) na Windows 7 (admin-laptop2), b) dostępne urządzenia drukowania w Windows 7

Możliwe jest również uruchomienie udostępniania systemu plików na bazie protokołu NFS (RFC1094).

Jednymi z podstawowych usług w sieciach, zarówno lokalnych, jak i globalnych, są: konto shellowe i przechowywanie plików.

ćwiczenie 2.12 Klient SSH

W jaki sposób połączyć się z serwerem SSH⁶?

Można w łatwy sposób skorzystać z polecenia linuksowego do uruchomienia klienta SSH (ssh). Wystarczy wpisać np. ssh -l nazwauzytkownika IP_serwera (rysunek 2.16). Można również połączyć się za pomocą SFTP (*SSH File Transfer Protocol*), używając *Miejsca/Połącz z serwerem*.... W tym przypadku jednak konieczna jest dodatkowo wiedza na temat portu serwera i lokalizacji katalogu domowego użytkownika (rysunek 2.18).

2 20:54:58 2010 From , internetdel, tpret, pl * OC A 1 0 1 9 1 Mie E Pulpi Syste a Sieć System pli... 4 Zastrzeżone pr System olików Dol Muzyka Cobrazy Wideo D Pobra

Rysunek 2.18. Komunikacja szyfrowana z serwerem

```
<sup>6</sup> RFC4251.
```

Ć W I C Z E N I E

2.13 Klient FTP

W jaki sposób połączyć się z serwerem FTP^7 i przesłać oraz pobrać plik?

Tym razem można skorzystać z polecenia linuksowego do uruchomienia klienta FTP (ftp). Wystarczy wpisać np. ftp IP_serwera (rysunek 2.19). Można również połączyć się za pomocą FTP, używając *Miejsca/ Połącz z serwerem...*

Wysyłanie pliku i pobieranie odbywa się przy użyciu poleceń put i get.

Linux Ubuntu zapamiętuje miejsca, z którymi łączył się komputer, i pozostawia na pulpicie (GNOME) linki do tych lokalizacji. Chcąc usunąć te połączenia, wystarczy w menu pod prawym przyciskiem myszy wybrać *Odmontuj*.

⁷ RFC959.

Mnogość aplikacji internetowych, które oferuje Linux, nie pozwala na ich omówienie, ale obsługa większości jest intuicyjna.

Ć W I C Z E N I E

2.14 Usługi terminalowe

W jaki sposób połączyć się z komputerem udostępniającym usług
ę ${\rm RDP}^8?$

W zakładce *Internet/Klient usług terminalowych* należy wpisać IP komputera z systemem Windows (rysunek 2.20).

Rysunek 2.20. Klient usług terminalowych — pulpity: Windows 7 i Windows XP

Konieczne jest zezwolenie na dostęp zdalny dla wybranych użytkowników na komputerze z systemem Windows (rysunek 2.20).

⁸ Protokół RDP udostępnia usługę terminala graficznego MS Windows, pozwalając w osobnym oknie mieć dostęp do pulpitu Windowsa (RFC1151).

Istnieje możliwość wybrania innych metod połączenia, m.in. VNC (*Virtual Network Computing*)⁹, które wymagają uruchomienia po drugiej stronie serwera VNC.

Podczas tworzenia sieci lokalnej w wielu przypadkach konieczne jest ręczne konfigurowanie każdego komputera znajdującego się w niej. Chcąc uniknąć tej żmudnej czynności, należy uruchomić dynamiczne rozdzielanie informacji sieciowych, które bez ingerencji administratora zajmie się konfiguracją komputera podłączającego się do sieci. DHCP¹⁰, bo o nim tu mowa, jest protokołem komunikacji sieciowej, umożliwiającym uzyskanie od serwera danych konfiguracyjnych (na określony czas dzierżawy), takich jak np.: adres IP hosta, adres IP bramy sieciowej, adres serwera nazw czy maska podsieci. Na początku trzeba go zainstalować. Standardowo w Linuksie można wykorzystać polecenie rpm -i nazwa_pakietu.rpm (dla pakietu *rpm*) lub apt-get install dhcp (dla pakietu *deb*). Dla Ubuntu można skorzystać z nakładki graficznej *System/Administracja/Menadżer pakietów Synaptic* (rysunek 2.21). Instaluje się pakiet dhcp3-server (rysunek 2.22).

C Ddiwież Zaznacz wszyst	🖗 🚽	Baściwości Szybkie wy	szukiwanie Q Szuk	aj
/szystkie	5 Pakiety	Zainstalowana w	e Najnowsza wersja	Opis
hcp	dbcp-client		3.1.3-2uburtu3	DHCP client transitional package
	dhcp-helper		10-1	A DHCP relay agent
	dhcp-probe		13.0-4	network dhcp or bootp server discover
	O dhcp3-client	3.1.3-2ubuntu3	3.1.3-2uburtu3	DHCP client
	C dhcp3-common	3.1.3-2ubuntu3	3.1.3-2ubuntu3	common files used by all the dhcp3* packages
	@ dhcp3-dev		3.1.3-2ubuntu3	API for accessing and modifying the DHCP server and cl
	dhcp3-relay		3.1.3-2ubuntu3	DHCP relay daemon
	C (a) dhcp3-server		3.1.3-2ubuntu3	DHCP server for automatic IP address assignment
	dhcp3-servenidap		3.1.3-2ubuntu3	DHCP server able to use LDAP as backend
Dzieły	Concortium's implementatio http://www.isc.org. Dynamic Host Configuration (actually dhcpd includes mur gives client machines "lease automatically set their netw	Protocol (DHCP) is a pro ch of the functionality of s* for IP addresses and i ork configuration.	tocol like BOOTP bootpd). It can	
Stan	This server can handle multi	ple ethernet interfaces.		
2midia	Canonical dostances knytycer	ve aktualizacie dla dhrn	3-server do kwiecień	2015
2.10010				
Wasne filtry				

Rysunek 2.21. Pakiet serwera DHCP — wyszukiwanie

```
<sup>10</sup> RFC2131.
```

⁹ VNC bazuje na protokole RFB (*Remote FrameBuffer*), a jego główną zaletą jest wieloplatformowość. Usługa jest więc dostępna zarówno na Windowsie, jak i na Linuksie.

Pobieranie	plików	pakietów	
	Pol	bieranie pliku :	l z 1
Prędkość pobie	rania 192	7 B/s - pozosta	ało 2min 50s
– Wyświetlan	ie pojedyr	nczych plików	
Stan	Rozmiar	Pakiety	URI
17 %	398 kB	dhcp3-server	http://pl.archive.ubuntu
			=
			▼
⊲ (			•
			Anuluj

Rysunek 2.22. Pakiet serwera DHCP — instalacja

Jeżeli chodzi o klienta DHCP, to jest on zainstalowany na Ubuntu i uruchamiany za pomocą komendy dhclient.

ĆWICZENIE

2.15 Serwer DHCP (komputer trak-desktop) dla jednej sieci

W jaki sposób dynamicznie przypisać odpowiednią pulę adresów IP? Założenia są następujące: grupa kilkunastu stacji roboczych podłączająca się do tej sieci powinna uzyskiwać automatycznie (dynamicznie) przydzielone adresy IP (np. komputer admin-laptop2).

W pliku konfiguracyjnym *dhcpd.conf* należy dokonać wpisu jak na rysunku 2.23. Do konfiguracji można użyć również narzędzia graficznego *Narzędzia systemowe/GADMIN-DHCP* (rysunek 2.24). Trzeba to narzędzie zainstalować z pakietu *gadmin-dhcpd*.

Rysunek 2.23. DHCP: a) zawartość pliku konfiguracyjnego dhcpd.conf,

	MCPD 0.417									
	C	Tattions 1		0						
formation isc-dhcpd-	VIII3	bearings a	adva ance	nop		Que.				Status: Active
COST Einele borte	Lawer Lind	20								
letwork card Netw	ork address	Subnet mask	Loadbalan	cing server						
10.10	10.0	255.255.255.0	-							
		1					1		Add	Delete
					Shared I	IP-address r	anges			
Range from:						to:				Add
Range from: 10.10.10	100					to: 10	10.10.200			Delete
Scope settings							OOO GADMIN-D	HCPD 0.4.7 settings		
Network card:	ethu la la la						Settings: Bath to docod conf-	Introduces Tathenet court		
School mark	226 226 226	0					Path to dhcpd.leases:	/var/libidhcp3/dhcpd.leas	6	
John Change	(					(Aunt)	Default lease time:	600		
Client settings						(Resold)	DDNS undate style-	Nine		1
Default lease time:	6000						Consepone syne.	(reaction)		-
Max lease time:	7200						DDNS updates:	Yes	_	1
Domain name:							Client updates:	Deny		
Subnet mask:	255.255	5.255.0					One lease per client:	No		
Broadcast address:								1.00		
Routers:	10.10.1	0.1					BOOTP	ADOW		-
Domain name serven	s: 194.204	4.159.1					Booting:	Allow	_	
NIS domain:							Unknown clients:	Allow		
Time offset:	-3600							100		
NTP servers:							Automation (	nes.		15
Netbios name servers	k						IP-forwarding:	No	_	•
Netboot GRUB menu							Mask-supplier:	No		
Netboot file:								in the second seco	Cancel	
Netboot path:								AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA	COLUMN THE REAL PROPERTY.	

Rysunek 2.24. DHCP — konfiguracja GADMIN-DHCPD

Rysunek 2.25. DHCP — dzierżawa widziana na Linuksie (trak-desktop)

Właściwość	Wartość	*
Sufiks DNS konkretneg	example.org	
Opis	Karta Realtek RTL8139/810x Family I	
Adres fizyczny	00-90-F5-2A-E6-34	
DHCP włączone	Tak	
Adres IPv4	10.10.10.100	
Maska podsieci IPv4	255.255.255.0	
Dzierżawa uzyskana	5 lipca 2010 12:38:25	Ε
Dzierżawa wygasa	5 lipca 2010 14:18:24	
Brama domyślna IPv4		
Serwer DHCP IPv4	10.10.10.1	
Serwer DNS IPv4		
Serwer WINS IPv4		
System NetBIOS przez T	Tak	
Adres IPv6 połączenia I	fe80::404c:8251:3937:80dc%11	-
Brama domyślna IPv6		
Serwery DNS IPv6	fec0:0:0:ffff::1%1	÷
٠ III	•	

Rysunek 2.26. DHCP — dzierżawa na komputerze admin-laptop2 (Windows 7)

W przypadku wydania zgody na dzierżawę adresu na serwerze DHCP można zaobserwować, w jaki sposób została ona przyznana. Informacje na ten temat znajdują się w */var/lib/dhcp3/dhcpd.leases*. Można tutaj odczytać, jaki adres został przyznany, przez jaki czas jest ważna dzierżawa oraz adres MAC klienta (rysunek 2.25). Komputer po podłączeniu do sieci z serwerem DHCP otrzymuje od niego podstawowe informacje sieciowe (rysunek 2.26).

Po zmianie konfiguracji serwera klient musi odnowić dzierżawę.

Adresy w sieci są przydzielane z zakresu od 10.10.10.100 do 10.10.10. 200, a maska sieci to 255.255.255.0. Dodatkowo wiadomo, że serwer DNS ma adres 194.204.159.1, a adres routera to 10.10.10.1.

Serwer DHCP musi mieć ustawiony adres w sieci 10.10.10.0/24.

Za każdym razem, gdy edytuje się pliki konfiguracyjne, należy je zapisać oraz restartować serwer. W przypadku narzędzia graficznego po zmianach ustawień należy nacisnąć przycisk *Reread* lub *Activate*, aby uruchomić serwer.

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

2.16 Dynamiczno-statyczne DHCP dla jednej sieci

Jak przypisać pewną pulę adresów IP do adresów MAC? Dodatkowo należy przewidzieć, że do sieci może zostać podłączony np. kolejny laptop.

Konieczne jest więc przydzielanie dynamiczne adresów IP z określonej puli (np. od 10.10.10.100 do 10.10.10.200). Należy przypisać adres 10.10.10.50 do adresu MAC karty. Kolejne adresy z przedziału 10.10.10.201 – 10.10.10.203 przypisane są ponownie do konkretnych adresów MAC.

```
subnet 10.10.10.0 netmask 255.255.255.0 {
 range 10.10.10.100 10.10.10.200;
 option routers 10.10.10.1;
 option broadcast-address 10.10.10.255:
 option subnet-mask 255.255.255.0;
 option domain-name-servers 194.204.159.1;
 host komp001 {
    hardware Ethernet 00:01:02:03:04:05;
    fixed-address 10.10.10.50:
 host komp002 {
    hardware Ethernet 00:06:07:08:09:10:
    fixed-address 10.10.10.201;
  }
 host komp003 {
    hardware Ethernet OA:OB:OC:OD:OE:OF;
    fixed-address 10.10.10.202;
 host komp004 {
    hardware Ethernet AA:BB:CC:DD:00:00;
    fixed-address 10.10.10.203;
 }
}
```

W sytuacjach pokazanych w każdym z powyższych ćwiczeń poza adresem IP przydzielano:

- □ *broadcast-address* adres rozgłoszeniowy sieci;
- □ *subnet-mask* maska podsieci;
- □ *routers* adres routera sieciowego;
- domain-name-servers serwer nazw DNS (można podać kilka);
- □ *fixed-address* adres IP przydzielany statycznie;
- range pula adresów IP, z której będą one przydzielane dynamicznie.

Budowa i obsługa domowych sieci komputerowych

Kaźdy z nos miał już kiedyś okrzyt zetknąć się z komputerem – chociażby w domu lub procy. A używanie komputera w obecnych czasach nieodłącznie wiąża się z konzystaniam z sieci komputerowej. Interna tal się czymia bła powszechnym, jak radio i telewizja. Utworzenie własnej sieci dęczegek jikk omputerów i podlączonej do internetu, nie jest – wbrew pozorom – szczególnie tudydym zadaniem.

Przekonasz się o tym dzieki książce "Budowa i obsługa domowych sieci komputerowych. Ćwiczenia praktyczne". Podczas lektury nauczysz się projektować i tworzyć niewielka sieć komputerowa, oferuiaca wiele przydatnych usług. Poznasz niezbędne zagodnienia teoretyczne, a także do bierzesz odpowiedni sprzet i zainstaluiesz go. Skonfigurulesz systemy operacyine Windows 7. Linux Ubuntu oraz Mac OS X tak, aby działały w jednej sieci, wymieniając informacje pomiedzy soba i łącząc się z internetem. Zrozumiesz sposób procy urządzeń sieciowych. Dowiesz sie, co można wykorzystać do komunikacji z otaczaiącym nas "światem internetowym", w jaki sposób administrować podstawowymi usługami na styku sieci lokalnej i internetu oraz jak chronić się przed intruzomi

Przekonaj się, że budowanie domowej sieci komputerowej to nic trudnego!

- Topologie i modele sieci
- Sprzęt sieciowy
- Instalacja i konfiguracja kart sieciowych w różnych systemach operacyjnych
- Podłączenie sieci do internetu
- Dynamiczne i statyczne przydzielanie adresów IP
- Udostępnianie zasobów i usługi sieciowe
- Zabezpieczanie sieci za pomocą firewalla i antywirusów

Nr katalogewy: 5708

Berawiti naprovesze premocji Mitjestitektien jetteromocji

O http://webox.pitoestactery Zamba informacje o nowościach O http://webox.pitrowoszi

Helion SA wi. Kosowschi 1c, 44-100 Gilwice tel. 32 250 863 e-mail: holion@helion.pl http://helion.pl

Informatyka w najlepszym wydaniu